

Előfizetési árak
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.
 A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca 1702. sz.) barmintre küldendő.
Előfizethető helyben:
 Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.
 MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASÁRNAP KIVÉTELVÉVEL.

Hirdetési díj:
 Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alkalmán jutalmos árban vételeznek fel. Helyes díj minden külön bejelölés nélkül.
 Hirdetést vagy roklamot magában foglaló újsónapszám 50 kr.
 Nyilvántartási költségek minden petit sorra 50 krajczár.
 Hirdetések felvételnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. a.)
 Kéziratok nem adóznak vissza.

A felirati vita.

Debreczen, márczius 9.

Az új képviselőház, melynek működése elé nagy érdeklődéssel tekint a nemzet, megkezdte a felirati vitát. Eddig két párt nyújtott be felirati javaslatot: a kormánypárt és a függetlenségi párt, de a többi pártok is körvonalozni fogják követendő irányuk főbb elveit s úgy a nemzeti párt, mint az Ugron-párt benyújtja a maga határozati javaslatát.

Természetes, hogy a kormánypárt nyújtotta be legelőször a maga határozati javaslatát, őt követte tegnap a függetlenségi párt, melynek szónoka, Eötvös Károly eles és beható bírálat alá vette a kormánypárt felirati javaslatát s kimutatta annak gyöngye oldalait s szembe állította e javaslattal a függetlenségi pártét, melynek szövege ugyan még nem fekszik előttünk, de az Eötvös Károly tegnapi beszédéből azt is kiolvashatjuk, hogy a felirati javaslat őszintén és igazán tárja föl a nemzet kívánásait, tagadja a 67-iki kiegyezés állandó jellegű, sürgeti a főrendiház reformját, a titkos szavazás behozatalát s a választási visszaélések megtörlését.

A függetlenségi párt tagjai — ugyanmond Eötvös — egyetértenek a trónbeszéddel abban, hogy a megtámadott választások fölötti bíráskodás független bíróságra bizassék. Míg a kormánypárti felirat csak komolyságot ígér a kuriai bíráskodásról szóló javaslat tárgyalásához, addig az ellenzék jóakarátát is szívesen megígéri. De a közigazgatás reformja tekintetében a szélsőbal nem érthet egyet azzal, amit a trónbeszéd mond. Fejtegeti ezután, hogy mik a tulajdonképpeni hibái a mi közigazgatásunknak. Nincs közigazgatási bíróságunk s az első javítást csak független, megfelelő hatáskörrel ellátott közigazgatási bíróság létesítése hozhatja meg. Létesíteni kell azután biztos fegyelmi törvényt. A közigazgatási tisztviselő az ország összes ügyvédi tudományának összesítése mellett sem szerezhet magának elégtételt az önkényvel szemben.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Az utolsó csiny.

Tirol történet.
 Fordította: **Bíró Irén.**

Nem csoda, ha a faluban minden leánynak sebesebben dobogott a szíve, ha a jól ismert tollat a még jobban ismert tirolai kalap mellett messziről megpillantotta. S ha a kalap tulajdonosa közeledett és a napbarnította arcból a fekete szemek a kék, szürke, barna vagy fekete leányszemekbe tekintettek, úgy nemely arc pirosbabb lett, mint rendszeren.

Ilyen hatásos megjelenése csak Innerhofer Szepinek volt a faluban. Egyike volt a legszebb és legzadagabb parasztleányeknek, és még nem volt vőlegény.

Szepe meg volt győződve démoni tulajdonságáról és lebilincselő alakjának csodálatos hódításában nagy kedve telt. Egy kitűnő mondás támogatta leányszíve utáni vadászataiban. Bár Cäsarról és a »veni, vidi, vici«-ről semmit sem tudott, mégis úgy történt, hogy nála jönni, látni és győzni egyetelmű volt.

Gondoskodni kell a tisztviselők szolgálati jogviszonyainak szabályozásáról s a tisztviselők fizetésének javításáról. Azon rendszer mellett, mely a múlt országgyűlés végén beterjesztett javaslat által inaguráltatnék, a legkisebb község legkisebb tagját is közvetve maga a miniszter intézné. Ez a kormányzati mindenhatóság megteremtése volna. Szólv abban az aggodalomban el, hogy a többség most sem látta be annak az utnak veszélyességét, melyre azzal a reformjavaslattal már egyszer rálépett s melyről már egyszer vissza kellett fordulnia.

Hangsúlyozni kell tehát a feliratban, hogy a végrehajtásban az önkormányzatot mellőzni nem szabad, mert a rossz törvény sem baj, ha jó a végrehajtás, de a jó törvény is katasztrófa a végrehajtók rosszasa esetén. Egy jól kipróbált önkormányzati intézményt, melyhez a nemzet most is ragaszkodik, nem szabad egy kísérletért eldobni, melynek sikeréről biztosak nem vagyunk s nem is lehetünk. A »parva sapientia regitur mundus«, a köznap bölcsesség egy tévedése és nem igaz De igaz ily változatban: »sapientia in parvis regitur mundus.«

A valuta-rendezésre vonatkozó javaslatoknál ő és elváratai szívesen fogadják segídeket a többségnek, annál is inkább, mert ez lesz az utolsó kísérlet az önálló magyar nemzeti jegybank létesítésére. A korona érdemleges kifogást az önálló nemzeti jegybank ellen nem emelt s ő Felsége annál is inkább helyeselni fogja ennek létesítését, mert a magyar jegybank mellőzése a 67-iki kiegyezés megváltoztatása volna. Hogy a 67-iki kiegyezés iránti bizalom ne üres fecsegés legyen, mint a felirati javaslatban, ahöz szükséges, hogy az a kiegyezés legalább teljes legyen.

Az állam és egyház közti viszonyra vonatkozólag ezuttal csak azt jegyzi meg, hogy nem lehet megengedni törvényeknek a törvényhozás akaratán kívül való felfüggesztését. Ha rossz a törvény, siesen a kormány azt jobbal pótolni; ha jó, akkor végre is kell hajtatni azonnal.

számára félre, és rendkívül örült, ha dicsérte — természetesen a szivarokat. Szepe tovább is maradt a boltban, mint kevés vásárlása miatt szükséges volt. Könyves fiúk, kik nem állottak meg, hogy a boldog vetélytárs után ne leselkedjenek, komolyan és határozottan állították, hogy az ugynevezett bolli-asztal, mely különben vevő és elárúító között áthatlan korlátot képezett, kinyitható is volt, mint egykor a Pyramus és Thisbéné levő fal.

Még több leány is volt, kik teljesen meg voltak győződve Innerhofer Szepe szerelméről; például a pékmester kis Reginája és a Jörg szabó hosszú Katija, ki már a városban is volt és ezért első sorban számított Szepe szívére.

De Szepe csintalan legény volt és titokban majd halálra kacagta magát a könnyen hívó lányok felett.

Csak egy leány volt a faluban, a ki kivétel képezett. Ez a barna Mari volt, kinek apja a falusi postát kezelte. Talán csunyanabb volt, mint a többiek? Ellenkezőleg — fiatal emberek messze földön a legszebb és legkedvesebb leánynak tartották. Vagy Szepinek — ki keveset foglalkozott levelírással — nem volt alkalma vele beszélni? Nem így volt. Szepe gyakran megfordult az öreg postamesternél, ki atyjának tanulótlarsa és még mai napig is jó barátja volt. És mégis, míg más leányokkal Szepe a legbizalmasabban enyelgett, itt úgy látszott, hogy csupán az öreghez jött. Marival csak keveset beszélt, és mindig olyan unalmas és közömbös tárgyrol, hogy inkább semmit se beszélt volna.

A barna Mari pedig bizonyosan nem vette volna rossz néven, ha többet foglalkozott volna vele. Vagy úgy szerette, ha keveset beszélt, mert mit is tudott volna ő beszélni e büszke fiuval?

Ha ő már jött a lépcsőn fölfelé, Mari nagyon vidám volt. És most vele kellett be-

A házassági jogot szabályozni s ennek kapcsán a felekezetekeket egyenjogusítani kell, tiszteletben tartván a felekezetek önkormányzatát. A kabinet már kijelentette, hogy a kötelező polgári házasság elvét magáévé teszi és sietni fog az arra vonatkozó javaslatot beterjeszteni. Azóta 19 esztendő telt el s haladás éppenséggel nem történt. Az ígért 19 év óta vár beváltásra s a beváltás most már becsületbeli kötelelessége a szabadelvű pártnak, ha csak saját nevét is elkereszteltetni nem akarja. A honvédség kérdése sem a trónbeszédben, sem a feliratban érintve nincs. A függetlenségi párt óhajta, hogy ő Felségének tudomására hozassék, hogy a nemzet a honvédség szervezeti függetlenségét kívánja s minden ez ellen irányuló kísérlet a nemzetet fájdalmasan érinti. Óhajtaná e párt azt is, hogy ő Felsége tegyen kísérletet a példátlan és a nemzetek jöllétté veszélyeztető fegyverkezés megszüntetésére. — Egyedül a mi uralkodóink bir akkora erkölcsi tekintéllyel, hogy e kísérlet megtehesse. S ha a kísérlet nem is járna eredménynyel, már magának a kísérletnek is óriási erkölcsi haszna volna.

A magyar feliratok a hódoló tisztelet hangján mindenkor megmondták ő felségének a nemzet igaz óhajtsait. Ebben a tudatban adja be a függetlenségi párt felirati javaslatát, kérvén annak felolvasását, kinyomatását s napirendre való kitézését.

Érdekes parlamenti harczra van kilátás, mert a megerősödött ellenzék, mely erejét magából a magyar nemzetből meríti, lelkesedéssel s önbizalommal megya harczba, míg a kormánypárt nagy, de lelketlen táborra csakis a kommandószóra hallgat s meg is fog veretni mindjárt a felirati vitában!

Országgyűlés.

A képviselőház ülése márcz. 8-án.

A felirati vitát tegnap kezdte meg a képviselőház, nagy és általános érdeklődés mellett. Az első napon azonban csak két szónok beszélt: Bokross Elek, ki mint a többség feliratának szerkesztője és mint a bizottság előadója vezette be a kormánypárti javas-

latát és Eötvös Károly, a ki Bokross után a függetlenségi és 48-as párt nevében szintén az általa készített felirati javaslatot kísérté bevezető beszédével.

Bokross Elek nem sok időre vette igénybe a ház figyelmét és előadásában a felirati javaslat főbb pontjait emelte ki.

Eötvös Károly nagy beszéde vette ezután igénybe az egész ülést. Beszéde nemcsak tartalmánál, de formaszépességénél fogva is rendkívüli értékkel bírt és nemcsak gyönyörködtette a házat, hanem mély hatást is tett arra. Kiemeljük különösen azt, mely a közigazgatást fejtegette, valamint azt, mely a vallási kérdésekkel foglalkozott. Nem kevésbé nagyvívű volt Eötvös beszédének az a része, melyben a kormánypárti felirati javaslatát abból a szempontból támadta meg, hogy ebben azon közjogi tévedés fordul elő, hogy a király maga tette fel Szt. István koronáját. Eötvös Károly nagyon elmesén tüntette fel a kormánypárt eljárásának érthetetlen komikumát, mely egyrésztől nem tagadja, hogy az inkriminált kifejezés hibás és tarthatatlan, de másrésztől még sem bír azzal a bátorsággal, hogy ennek következményeit nyíltan és őszintén lovonja. Eötvös Károlyt beszéde végén a függetlenségi párt hosszas eljenzéssel és tapsokkal tüntette ki.

BELFÖLD.

Uj magyar bibornokok. Samassa József eri érsek és Császka György kalocsai érsek meg e hó folyamán megkapják a bibornoki kalapot.

A főrendiház tegnapi ülésében elfogadta a választási felirati javaslatot. Schlauch Lőrincz püspök és Kautz Gyula ajánlottak stílus módosításokat, melyek közül a Schlauch javaslata elfogadott.

A zsidóság recepciója ügyében küldött nagybizottság ülésén bejelentették, hogy eddig a mozgalomhoz 214 község csatlakozott s közöttük képviselve van mind a három árnnyalat: a kongresszusi, a status quo és az orthodox. Az orthodoxok egy részének aggodalmát a bizottság egy megnyugtató nyilatkozattal óhajtja eloszlatni. Hosszabb vita után a bizottság egyhangulag elfogadott egy határozati javaslatot, mely kimondja, hogy minden az orthodox autonómia ellen irányzott törekvés tőle távol áll és feladatát a nemzeti kérdések belevonása nélkül akarja megoldani. Ezt a határozatot megküldik az összes hitközségeknek.

A nemzeti párt választási felirata.

A nemzeti párt hétfői értekezletén felolvasták és elfogadták az Apponyi által szerkesztett választási feliratot. Ivánka Oszkár indítványára az értekezlet Apponyinak köszönet szavazott a választási felirat szerkesztésért.

— Megházasodjam? Én? No, apámnak végre is igaza van, és ha kellem nek, úgy én felőlem akar holnap reggel a lakadalomra harangozhatnak. De mit tegyek a többiekkel?

Egy ideig még gondolkodott. Szemei fénytettek és hirtelen gunyosan felnevetett és jobb kezeivel fityyet hányt.

— Ők lássák, — nevetett ismét, — hogy osztoznak meg Szepe! Igazán megérdemlik; a legtöbb Innerhofer Szepe pénzét csak úgy szerette, ha nem jobban, mint magát Szepe!

Most felállott és egy vidám nótát dudolva a »Korona« felé ballagott. A vereshaju Lizihez ma különösen barátságos volt. — Végre titkolózva azt kérdezte tőle, hogy lehetséges volna-e vasárnap az istentisztelet után az erdőbe eljönnie, de épp arra a helyre, a hol a nagy fenyőfa áll. Valami nagyon fontos mondanivalója van.

— Aha, gondol Lizi, végre most nyilatkozni fog és elígérkezett.

Szepe elbuszított és mindjárt találkozott Distelbauer Margittal, kit szintén meghívott vasárnapra a nagy fenyőfa alá. Csak ne szólna erről senkinek — mert igen fontos a dolog.

Aztán a szőke szatóc Rézítől egy pár szivart vett. Rézi nem tett ellenvetést és megígérte, hogy pontosan ott lesz a nagy fenyőfa alatt.

Milyen öröme volt a kis Reginának és a hosszú Katinak, kik vasárnap szintén a nagy fenyőfa alá voltak meghíva, hogy ott valami nagyon fontos dolgot — tudták már hogy mit — megtudjanak.

Vasárnap a plébános olyan lassan misézett, mintha el akart volna aludni, hogy igazán alig lehetett kiállani. Mikor végre a plébános a fehér himzessel ékített ingben keresztül ment a templomra és jobbra-balra oszto-

FORRAS

és legfelsőbb körökben is.

italul szolgál.

zavaroknál.

nem változtatja

olgalatot tesz.

nyák borokhoz

s savanyuvize.

gyetemi tanár

legzési, emésztési- és

itis-, görvély-, vese- és

eméketnél megátolja a

eségét. Gazdag szénasav-

borral használva igen

szelből Fiumében is, ep

v egyszerűnek bizonyult.

tertarában, fü-

kapható.

kir. udvari ésvány-

llítónál

rszélet-tér 8. sz.

Politikai gyilkosságot követett el Károlyvárosban egy Payer nevű realiskolai tanuló. Payer politikai vitába keveredett Knezevics nevű iskolatársával. Payer a horvát, Knezevics a szerb nemzeti törekvésekért lelkesült s ezen veszték össze annyira, hogy a szenvedélyes horvát fiu revolvért rántott és társát agyonlőtte.

KÜLFÖLD.

Összeesküvés Oroszországban. Pétervári, március 7. Egy Mostern nevű írónál tartott házkutatás egy forradalmi szöveteleket fölfedezésére vezetett, melynek fejét, egy Chlopsky nevű diákok, elfogták Rjazanban s a császár élete ellen szőtt összeesküvés miatt vád alá helyezték.

A görög válság vége. Meletopolus külügyminiszterre nevezetett ki. A miniszterium most már teljes. A kamara felosztása legközelebb várható.

Orosz hajók a Dardanellákban. Pétervári sürgönyzik, hogy hírt szerezzen a török kormány az orosz kormány kérésére hozzagárni ahhoz a javaslatához, hogy a jövőben minden, a földközi tengerrel jövő és Oroszország felé tartó hajó, a Dardanellákban orosz orvosok egészségügyi szempontból vizsgálat alá vegyenek.

Nihilista merénylet. A londoni Daily Chronicle-nek azt jelentik Moszkvából e hónap 5-éről, hogy a mikor a csárné végighajtott a trónörököslel a pétervári Nevski-prospekton, egy ismeretlen ember robbanószerrel töltött csomagot dobott az udvari kocsiába. A csomag leesett a hóba s nem robbant fel. A merénylet elmenekült.

A darmstadti nagyherceg haladoklik: tegnap már nem volt öntudatlan, nyelni sem tud.

Párbaj.

Ismeretes dolog, hogy egy író egyszer egy hatalmas könyvet írt a párbaj ellen. Minden érvel, a mit csak az emberi agy kigondolhat, felhozott művében a párbaj ellen: ostobaságnak, igazságtalanságnak jelezte, hanem azért a könyve végén megjegyezte, hogy azért azt, a ki e műve miatt öt gyávanak merné nevezni, azt rögtön — provokálja.

Voltaire kigonyolta a párbajozókat, azonban alg sertette őt meg Rohan lovag, mindjárt kihívta párbajra. Lamartine is írt a párbaj ellen, de Pepe tábornak egy kis megjegyzése elég volt, hogy Lamartine megverekedjék vele.

Körülbelül ezt a nézetet vallja mai nap-ság mindenki. Mindnyájan beszélünk a párbaj ellen, de azért valamennyien párbajozunk. Falra borsózt hány az, ki még mindig elég naiv kedélyvel bír és a párbaj ellen predikál.

Meg kellene először változni az egész közszellemnek, közfelfogásnak, hogy valóban rá gondolhatnánk a párbaj mellőzésére. Az ó-korban a személyes bántalmazások korántsem vonták maguk után az elégtételszerzés más formáját. Pompejus nem követelt elégtételt Caesartól, sem Caesar Catótól a sértésekért. Marius a teuton fejedelmet kihívását azzal a megjegyzéssel utasította vissza: »ha életét meguntá, akaszsa fel magát.«

gatta a szentelt vizet, némely leány sokkal gyorsabban vették keresztet, mint mások, — mert Szepeinek fontos közlendője volt.

A nagy fenyoja egy tágas tér közepén állott, körülbelül egy negyedórás járásra a falutól. A tér körül apró bokrok voltak, melyek közt különböző irányból kis gyalogösvények vezettek a nagy fenyoárhoz; hétköznapiokon itt ebédelték a pásztorok és a mezei munkások. Vasárnap ez a hely teljesen elhagyott volt. A férfiak közül némelyek a »Koronában« kártyáztak, az asszonyok pedig a Kalvaria hegyre másztak, a hol a szent feszület volt — elhelyezve.

Ma az ájtatos zarándokló nők száma tetemesen megfogyatkozott. — Szepeinek fontos mondanivalója volt.

Midőn a korecsmáros Lizije az apró bokrok közt a fenyoárhoz ért, legnagyobb csodálkozásra Distelbauer Margitot pillantotta meg. De Margit nem kevésbé csodálkozott Lizin. Mit keres ez itt? Most óvatosságnak kell lenni. Szepe titoktartást kért — és ha nem így volna is — a veres-hajú Lizinek ugy sem mondana semmit; hiszen ez mindig azt hitte, — hogy csak úgy előránthatja Szepeit. Így aztán azt mondta Margit Lizinek, hogy földieprett jött szedni; Liz pedig elbeszélte, hogy a hosszas fennmaradástól fája a feje és ezért szabad levegőre van szüksége.

Mindketten türelmetlenül várakoztak. De Szepe nem volt látható; helyette megjelent balról a dohányos Rézi és jobbról a hosszú Kató, aztán nemsokára Regina és még egy néhány leány. Mi ez? Mind azt hitte, hogy egyedül lesz és most.

Csak már Szepe jöjjön! De — a korszó addig jár a kutra, míg el nem török, és egy nő addig csendes, míg nem szólal. Rézi már nem állhatta ki tovább — nem természetes

A germánoknál divatos párbaj, az már egészen a mi párbajunk ósápa, a mi kétség-tlenül bizonyítja barbár eredetét. Már a XV-ik században nem az volt a párbajoknak rendeltetése, hogy valakinek igazságot szolgáltatassanak vagy ártatlanságát bizonyítsák, hanem, hogy a személyes sértések megtorolassanak.

És ez a felfogás divik mai napság is a párbajozókról. Ezt tartja mindenki a legkényelmesebb, a leggyorsabb elégtételnek, a mit eddig a világ összes törvényhozása sem bír megszüntetni. A drákói szigor annyit ért, mint az elkezés. Henrik francia király 1602-ben hallálal és vagyonekhozással sújtotta a párbajozókat. XIII. Lajos 1623-ban halált szab meg a segédekre is, (!) s uralkodása alatt Chapelles, Bontuville grófok, előkelő gazdag főurak párbaj miatt lakolniuk fejkükkel a verpadon. Richelieu alatt hat főnemes, köztük Montmorency herceget fejezték le a párbajvívás miatt. Nagy Péter is halálal büntette még a kihívást is. — Hazánkban Mária Terézia 1752. június 20-án kelt parancsa szerint: nemsokára a kihívó és a kihívott, hanem a segédek és tanácsadók, habár a párbajozók közül senki sem sérült meg... elengedetlenül pallossal kivégzendők. Az 1813. udvari rendelet a pallos helyét bitófát rendelt a párbajozóknak.

És még a halálbüntetés sem szüntette meg a párbajt. Minden elképzelhető formája a törvényhozásnak teljes kudarcot vallott a párbajjal szemben. A fejedelmek vegre is belatták tehetetlenségüket, egyremásra kezdték alkalmazni a kegyelmezéseket és XIII. Lajos hiába esküdött meg, mikor Guise lovag megölte párbajban Lutz bárót, hogy párbaj miatt többé senkinek sem fog megkegyelmezni, mert rá nemsokára Guise megöli Lutz báró fiát is, de azért újra kegyelmet kap. Richelieu maga ugy indokolja a király elé terjesztett enyhébb rendeletet, hogy: »az orvosnak más gyógyszerhez kell folyamodni, mielőtt meggyőződik, hogy az eddig alkalmazott hatálytalan.«

S azóta — valljuk be — minden orvosser hatálytalan maradt. S ha ez így van: önkéntelenül merül fel a kérdés, miért foglalkozik vele a törvényhozás? ha áll az, pedig áll, hogy nincs például Magyarország parlamentjében egyetlen tag sem, de nincs a kormányban sem, ki pedig a büntetőtörvény végrehajtásával van megbízva, a ki nyíltan ki merné mondani és követni, hogy ő a büntetőtörvényben vétségnek daklálta párbajt perhorrescálja és mert büntetőtörvényileg tilva van, a kihívást el nem fogadja: — ha áll ez, mire való a törvény? Hiszen a ki a törvényt meg akarja tartani, azt elítéli a társadalom; elítélik maguk a képviselők és nem fognak vele kezelt a miniszterek. Ezért párbajoznak annyit Magyarországon.

Határidő-naptár.

Márcz. 10. Dalestély az árvegyei inségesek jávára a »Bika« szállodában.
Márcz. 12. Az izraelita nő-egylet jelmez-bálja a Bika-szállodában.

csacsakáság miatt, hanem mert a boltban, hol mindig sok vevő volt, megszokta a beszédét. Aztán miért titkolná azt, hogy őt szereti Szepe és hogy ide fog hozza jönni, hogy valami fontos dolgot vele közöljön!

— Hogy az igazat megmondjam, kezdte, én itt Innerhofer Szepeit várom.

— En is! En is! Kiáltottak meglepetve a lányok.

— Mit, ti is? Hát nem csak engem hívott a nagy fenyoja alá?

— Engem is! Engem is!

— De nem a mise utánra?

— Persze hogy akkorra.

— De nekem megígérte, — hogy valami fontosat fog mondani.

— Nekünk is ezt mondta.

— És hogy csak titokban tartsam, mert csak reám tartozik.

— Eppen így beszélt velünk is!

Nem szükséges e borzasztó felfedezés következményeit, a sirást és haragot körülmenyesen leírni. Bármennyire is tombol a fergeg, egyszer megismer csak szakad. Így a szegény megcsalottaknak — kiknek Szepe olyan fontos dolgot akart mondani — nem volt mit tenni, mint visszatérni oda, ahonnan jöttek.

Jó volt, hogy Szepe a következő napokon nem volt látható — bizonyára kitépték volna a haját.

Neki most sokkal fontosabb dolgai voltak. Mari nem igen ellenkezett, mikor megkérte, — hogy menjen hozzá és ezután segítsen gondoskodni róluk. Vegre azt is mondta, hogy már régen szereti Szepeit, — ki ugyanazt állította.

Midőn az öreg Innerhofer megtudta (nem tudom kitől), hogy mit tett még a fia a leánykérés előtt, haragosan kezdett füstölni fapapájából, s így szólt:

Márcz. 13. Függetlenségi kör közgyűlése.
Márcz. 13. Debreczeni első takarékpénztár közgyűlése.
Márcz. 13. Iparos kör közgyűlése.
Márcz. 13. Polgári kör közgyűlése.
Márcz. 14. Sajtóper.
Márcz. 15. Emlékünnepély a főiskola udvarán.
Márcz. 15. A honvéd-egylet táncvizsgálma a Margit-fürdőben.
Márcz. 24. Thea-estély a Margit-fürdőben.
Márcz. 28. Comenius-ünnepély a főiskolában.
Márcz. 28. Sajtóper.
Ápril 16. Női házi-ipar és kézi munka-kiállítás megnyitása a nőegyleti árvaházban.
Ápril 23. és 24. Lóversenyek Debreczenben.

Ujdonságok.

A függetlenségi kör évi rendes közgyűlése f. hó 13-án azaz jövő vasárnap d. e. 10 órákor tartatik meg saját helyiségében. Tisztelettel fölkérem a kör tagjait, hogy a közgyűlésre minél nagyobb számmal sziveskedjenek megjelenni. B Nagy János, a függetlenségi kör elnöke.

A debreczeni főreáliskola tanárkara kérényt intézett a vallás és közoktatásügyi miniszterhez az iránt, hogy az állami tisztviselők általános fizetés-rendezésének esetén az állami középiskolai tanárok, szolgálati helyükre való tekintet nélkül, mindannyian az állami tisztviselők VIII-ik rangosztályába soroztassanak. Ha a vidéki tanárok a IX-ik rangosztályba soroztatnának, hasonló, sőt csekélyebb kvalifikációval bíró más állami tisztviselők előnyben volnának a jövőben is a középiskolai tanárokkal szemben, a mi a tanügynek nem válnék hasznára. A debreczeni főreáliskola tanári kara továbbá körlevelet intézett a kurtársakhoz s arra szólítja föl őket, — hogy hasonló kérényt intézzenek a miniszterhez s közös küldöttség útján kérjék fel a kormányt kérélmük támogatására.

Lovak és szekerek összeírása. A nagymeltságu m. kir. honvedelmi miniszter urnak 1892. febr. 1-én 73960/1891. sz. alatt kelt rendelete folytán a lovak és szekerek összeírása foganatosítandó levén, felhívtnak a város érdekelte lakosai, hogy lovaikat, szekereiket és kocsijaikat a f. 1892. évi márcz. 20. napjától fogva bezárólag 30. napjáig a mezőrendőrkapitényságnál (Burgonia-utca 42. sz. a.) mindenkor reggeli 8 órától 12-ig, d. u. 3 tól 6-ig az ezen hivatal által adandó bejelentési lapokon bejelentni, illetve bemondani el ne mulasszák, mivel a mulasztók az 1873. XX. t. cz. végrehajtása iránt kiadott miniszteri utasítás 3. §-a értelmében minden ló után 10 frt-ig terjedhető s a szegény alap javára fordítandó bírsággal fognak büntettetni, és utólagos bejelentésre kötelezettek. A bejelentés alól felvannak mentve: 1. az állami lötenyészési intézetek lovai. 2. a katonai igazgatás lovai s a tényleg szolgáló katonatisztek azon saját lovai, melyekre szolgálatuk ellátására szükségük van. Debreczen, 1892. február 29-én. A városi tanács.

Az utkaparók adója. A pénzügyminiszter egyetértőleg a keresk. miniszterrel, az állami utkaparók megadóztatása tárgyában kijelentette, hogy tekintettel arra, miként az állami utkaparók egyfelől csak havi bért huznak, másfelől pedig hivatalos esküt kötelesek lenni: a segédszolgák közé sorozandók s mint ilyenek, havi bérük után a kereseti adó 4-dik osztálya szerint adóztatandók meg, egyszerűmind e minőségükből kifolyólag községi pótdátot is

— No, Szepe, ez nem volt szép tőled, de mert Marit hozod a házhoz, megbocsátok. De ilyenfelét ne cselekedj többé!

Csakugyan ez volt az utolsó csiny. Szepe és Mari egybekeltek; Lizi és Margit s a többiek szintén férjhez mentek, vagy otthon maradtak, már ki hogy. De ha egy lány a Iegényt, kiről már azt hitte, hogy halójába kerítette, ismét elveszté, erre még mai napig is azt mondják: »Ez is a nagy fenyoja alatt maradt!« Ezt a történetet Szepe unokája beszélte el nekem, ki most Innsbruckban tanul.

A trhan-ok.

— Jan Neruda genre-képe. —

Átdolgozta: Ifj. Móricz Pál.

(Folytatás.)

Igy történik az elszármolás. Egynémelyiknek már előlege is van, a másik a »snapsz«-ért adós — óh fájdalom! Vegre mindenki megkapta a magát, s mig egyik vidáman rázogattja pénzzel telt zsebet, addig a másik gonderhes arcczal végzi számításait — hisz a napi kenyér, a család, a ruházkodás, s a váratlan nyomor napok alatt felemészítik fillereit. A takarékos olaszok pénzeikkel egyenest a postához sietnek, mert tudják, hogy azt a néhány forintot, mit elküldenek, mily várva-várják otthon. A mi megmarad, azzal is csak kiélnék valahogy. Nagyon szerényen és mégis az otthoniakhoz képest elég jól élnek. Öten-hatan főzetnek együtt, napjában háromszor is meleg polenta,* nagy uri mód ez nekik! A német szintén takarékos, egy pár forintot mindég benthagy a mérnöknel. Nagyon redesen él,

* A polenta a közönséges olasz kedvenc és nemzeti eledele málé lisztből készül, s hasonló az oláhág »puliszkájához.« — Az átdolgozó megjegyzése.

kötelesek levén fizetni, minthogy a községi pótdátó fizetése alól a törvény szerint csakis az állami és törvényhatósági tisztviselők vannak fölmentve.

A honvédség köréből. Dr. Pápay Kálmán debreczeni 3-ik és dr. Fekete József nagyváradi 4-ik honvéd-gyalogrezdombeli tartalékos főorvosok, a szolgálati kötelezettség teljesítése után, viselt tiszt (illetőleg tisztviselő) rendfokozatuk megtartása nélkül, saját kérélmükre, 1892. évi április hó 1-ével a honvédség kötelekeiből elbocsátatnak.

Két koporsó. Ma délután temették a hatvan-utcai családi dráma két áldozatját, a szegény Gerébnt, s öreg férjét. A temetésen óriási közönség volt jelen, s mindenki részvéttel, tekintet a koporsót kísérő Balajtira, kit a véletlen tett anyosa gyilkosává. A számalatraméltó fiatal embert egész megtörték, — megöregbítették az átelt napok keserűségei, gondjai, s nehéz csapásai. Különben a halálban is egyesült házaspár iránt, már napközben is igen nagy volt az érdeklődés, s százan és száz-an látogatták az egyszerű, kis szobácskát — hol a két halott gyászos koporsója ravatalra volt állítva.

A debreczeni iparos kör által saját helyiségében 1892. évi márcz. hó 13-án d. u. 3 órákor tartandó évi rendes közgyűlés tárgysorozata: 1. A választmány jelentése a múlt 1891-ik évről vonatkozólag. 2. A múlt 1891-dik évi pénztári számolás. — a számvizsgáló bizottság jelentésével. 3. A körnek újabb alakulása három évre. 4. Az elnökségnek és a választmányának 3 évre, a számvizsgáló bizottság és a kör tisztviselőinek egy évre leendő megválasztása. 5. A költségvetés megállapítása az 1892-ik évre. 6. Netaláni indítványok. Debreczen, 1892. február 28. Az elnökség.

A vasárnapi munkaszünetre vonatkozó rendelete a kereskedelmi miniszternek már kiadott és a közelebbi napokban fog hivatalos uton közzététetni. Az életbeletetés határideje — tekintettel arra, hogy a végrehajtásra több előintézkedés szükséges és a rendelet Horvát-Szlavonországokban is életbe fog lépni, e hó 20-ikára tüzetett ki. Ez az a rendelet, a melylyel a munkaszünet sokszorosán felpanaszolt vizsgálói orvosoltatni fognak.

A holnapi dalestély. A debreczeni dalegylet iránti szíveségből és a czél iránti tekintetből a holnap esti hangversenyre Schmid Soma ur egy 7 és 1/4 octavas conccer zongorát a pusztá szállítási költségek megtérítése mellett engedett át.

Halálra kintöz katoná. Nagyváradon egy huszárközlegényt temettek el csütörtökön délután, megfelelő katonai diszszel. A szerencsétlen haláláról, egy nagyváradi lap szerint, a következőket beszéltek azok, kik közvetlen tanui voltak a történeteknek: Néhány napja háromszor jelentett beteget nyeregörös miatt, de főlebbvaló nem engedték be a kórházba, sőt továbbra is lovaglásra erőltették s kedden addig ütökt, hajtották, mig ajultan esett le lováról. Ekkor aztán félhalva bevitték a kórházba, hol a kiállott szenvedések folytán meghalt. Teste fel volt sebezve s ütösöközta két foltokkal volt tele.

Kinevezés. Bata László h-nánási járásbírósi díjnak a balassa-gyarmati törvény-székhez irnokká neveztetett ki.

A ref. egyház építettő bizottsága ma délután gyűlést tart egyházi építkezések tárgyában.

hanem, a napjában legalább egyszeri, meleg ételt elengedhetetlennek tartja, sőt ezért képes a jó félórnyira eső faluba is begyalogni. Bár szomoruan, de mégis be kell ismerni, hogy a legsanyarubbán a csehek élnek. »Hurka vagy füstölt kolbász, kenyér, pálinka« — ez folyton az eledelük. Epen ezért elég könnyen dobálóznak a garasokkal.

Már zsigong tőlük a pantafir korcsmája, egyelőre egyik sem szándékszik egy pár »kupiczá«-nál többet inni. Különben, többet mint nem, a pantafir a helyzetök alakítója. Ha hosszabb időre van szerződve munkásaival, akkor nem igen noszogattja őket az ivásra, de ha csak közönséges napszámok azok, akkor nem fukarkodik a kinaló, a biztató szókbán. És e csalogatásnak, kinalgatásnak, csak kevés tud ellentállani.

Vegyest iszogatnak a korecsmapadokon a nős és nőtlen férfiak. Egy némelyik házas ember elhozta a feleségét is, s együtt isznak, de kerül olyan is, ki takarékos neje rábeszélésére szépen hazamegy, s a munkát másnap is megszakítás nélkül folytatja. A másik azonban nem hallgat a szép szóra, hanem iszik tovább, kicsit ugyan furdalja a lelkiismeret, de mikor már a második forintost is elváltatta, feled nőt, gyermeket, minden szivgondokat. Majd öklével nagyot üt az asztalra, felemeli poharát, felmagasra:

»Hadd uralkodjék az Isten,
En meg ugy se' bánom!
Eladom a nőt — gyermeket,
S a pénzen pálinkát veszek:
Hadd uralkodjék az Isten,
En meg ugy se' bánom...«

Hát még a nőtlen trhan, ki egyesegyedül áll e világban, hát az mit csinál? O neki nincs otthona, O utána senki sem sir. Az ő hete tizen-négy napból áll és ép azért a héthe eső két

thogy a községi ny szerint csakis tisztviselők van-

Dr. Pápay dr. Fekete József elnöke... kötelezettség tel-

délután temették... két aldozatját... A temeté-

paros kör... által márczius hó 13-án... közgyűlés

munkaszünetre... kedelmi miniszter... napokban fog

lestély. A debrecz... szőlő és a csej... hangversenyre

katona. Nagy... temettek el... katonai díszszel.

László h-nánási... gyarmati törvény-

építettő bizott... egyházi épít-

bb egyszeri, meleg... sőt ezért képes... begyalogni.

pantafir korezmája... egyik pár -ku... többet mint

koresmadokon a... némelyik házas em... együtt isznak,

az Isten, nom! gyermeket, at veszek: z Isten, nom...

an, ki egyesegyedül... sinál? Ő neki nincs... s. Az ő hete ti-

* Mit esznek Árvamegyében? A jobb módúak kenyere. (Fakéregből és zablisztból.) Vízben főtt fakéreg és zabliszt. Fakéregel kevert zabliszt. Vízben főtt zabliszt és szeeska. Konkolyos zab. Rothadt káposzta.

* A h-böszörményi független-ségi és 48-as párt párt-lakomat rendez, saját egyleti helyiségében, márczius 15-kén, melyre lapunk főszerkesztője, Szinyay Gyula országgyűlési képviselő is hivatalos.

* „Kenyer” czim alatt a »Magyar Génusz» szerkesztője emléklapot szerkeszt, melynek tisztja védelme a felvidéki inségek javára fordítatik. Az emléklap f. hó 20-án fog megjelenni s a debreczeni színtársulat igazgatójának tollából meleg hangú cikket fog hozni az inségek mellett!

* Fokozás. Egy kedélyes férfi társaságban a többek között szóba jött a nyelvtanból a »fokozás».

A. Tud ön fokozni? B. Igen. A. Fokozza kérem ezt a szót »goromba». B. Goromba, gorombább, leggorombább, ugy-e hogy jól van?

A. Ni cs, mert ennek négy foka van. B. Ugy? én eddig csak háromtól hallottam és tanultam, hanem kérem, legyen szíves megmondani.

A. Szívesen, hallgasson csak ide: goromba, gorombább, leggorombább, a negyedik foka pedig... B. Mondja már, a kiváncsiság megöl.

A. A negyedik foka... a postamester.

* Ne lojj! Két meggondolatlan embert adott át ma d. e. a 3 ker. kapitányság a kir. ügyészségnek. Lopással vannak vádolva az atyafiak, kiknek egyike Payer helybeli üvegkereskedőnél szolgált, mint kocsis, a másik pedig a vasutnál, mint közönséges munkás van alkalmazva. A kocsis mindössze két narancsot lopott, a vasuti munkás pedig alig pár krajczár értékű csizmatalpnapkát hasított le egy nagyobb kötegből, és mégis — szerintök — csekélyesség miatt — a kir. ügyészség elé kerültek, mert, hogy el ne feledjük mondani, a vasuti raktár egyik elzárt rekeszében felhalmozott árutömegek közül lopták a narancsot s a csizmatalpnapkát a jámborok, kikre most talán még nagyobb büntetés vár, mintha — t i n ő t lop-

tak volna.

* Pinczerek theaestélye. A pinczér ifjúság e hó 24-én theaestélyt rendez a Margit-fürdőben. Az érdekes estély iránt igen sokan érdeklődnek. Mint a rendezőség előkészületeiből lehet következtetni, a mulatság melyet már a »bőjtben» rendeznek, semmi fele tekintetben sem fog utána állani a farsangi multságoknak. Fesztelen jökekv, jó bor (maguknak talán csak jót mérnek), »sneidig» leányok, tűnzes táncz kiváló kiviradig, szép »frizurájú» fiúk s kitűnő zene, no meg telt kassza, lesznek ott mind.

* Csodabogar-számba vehető az az eredeti kishirdetés, mely már hetek óta diszeleg a városzház egyik hirdetési oszlopzatán, s melyben a leleményes eszü tulajdonos, »két ö n á l l ó s z o b á t» — butorral vagy a nélkül — ajánl a nagy közönség figyelmébe! Valyon milyen lehet az az ö n á l l ó s z o b a, — kérdjük mi a laikusok?

* Praktikus keztyüket hoztak dívathá a párisi nők. Az újdonság egy rendes háromgombos keztyű, melynek tenyerén a keztyű bőrből szabott s a keztyűvel összevarrott pénztárca van. Ilyenformán nem le-

vasárnapot úgy ünnepli meg legcélszerűbben, hogy ha már az első vasárnapon át ivott, akkor az utána következő hétfőt is vasárnapnak avatja fel és akkor még szintén — iszik! Meg hát kedden, szerdán, meg a hét többi napjainak úgy is dolgozik eleget! Ezek az elvárva-hodott fiokok szakasztott másai egymásnak, mint a fekete jereze tojása a fehérével, oly hasonlósak ők. A korezma képezi szeretetök egyedüli tárgyát, a korezmában lelik fel minden örömeiket, jötekonny varázshely az számukra, itt váltanak csókokat, »igylál testvér!» kinalják egymást, s a szűkölködő itt nem mondta hiába: »te testvér adnád ide a dohányzacskódat!» Eleinte mindig vig, pájzán dalokat danolnak:

»Egy életem egy halálom, Minden elvész e világom...»

Azután — azután megvadulnak, kurjantások egyre hangosabb lesz, hangjokban van valami elkeseredettség. Mintha a palínka üvegéből mindegyik a halált óhajtana kiinni! Persze ez nem egy könnyen történhet meg, mivel a trhan-gyomornak még a vitriol sem volna elég erős. Ilyenkor már nincs előtte becse a pénznek. Hogy valyon drága-e, vagy olcsó az ital, most már nem kérdés? Csak iszik, iszik. De mi kímélni való is volna azon a pénzen, mikor tudja, hogy a szebe lyukas és még kihulhatna az a sárba is! Rekedt hangján keserű nótára gyujt ekkor:

»Igyál, igylál tördöd szét a poharat, Nincs osztály ott hol vagyon nem maradt!»

Mikor aztán a pénzből kifogyott, mi egy jó torku, de kevés pénzű trhan-nál éppen nem vehető csodaszámba, akkor még a szenteket is felkéri egy kis kölcsönadásra, természetesen egy újabb nóta formájában:

»Szentek, szentek, drága szentek! Egy kis kölcsönt adjatok, Hogyha én is szent leszek majd: Megadom a — kamatot!»

(Folyt. köv.)

het elveszteni a pénztárcazt, a mi eddig végete volt minden női pénztárcazt.

* Fialat tolvaj. — Mint cselédleány szolgált a 15 éves Csipő Eszter még csak rövid ideje a Széchényi-utca 1813 számú házban lakó Zelingér Ede festőnél. — A leány iránt feltétlen bizalommal viseltetett a háznépe s ezen mult, hogy gazdája jóhiszemű bizalmával visszaélve, tolvajlásra adta magát — Az alig teleseperedett leány ugyanis az előtte mindig nyitva tartott almárium belsejében levő arany tárgyakra vetette vizsla szemét, miket asszonya rendszeren oda helyeztet. Hetfő délután csak a reá bizott 6 éves gyermekkel maradván egyedül, ezen alkalmat arra használta fel, hogy a kis gyermeket czukorért a boltba küldve, a nyitott szekrényből egy arany lánczot, arany gyűrűt, egy arany keresztet s egy darab tiz frankos aranyat némi fehéreművel s cselédkönyvével együtt 75 frt.értékben elemeljen és velök megugordjék. — A rendőrség a leány kezerítését végett megette a kellő intézkedéseket.

* Találtatott egy arany medaillon arczképpel ellátva. Tulajdonosa átveheti a II-ik ker. rendőr-kapitányságnál. Elvesztett egy 80—90 frtos összeg. A becsületet megtaláló sziveskedjék bevinni a II-ik ker. rendőrkapitánysághoz, hol illő jutalomban részesül.

Gondolatok.

— Innen — onnan. —

Nem az ember alkotott a nőért, hanem a nő az emberért.

Három faja van az embereknek, a kiket a törvény megvet és a kormányzat kényének enged át: a leányok, a bolondok és a hírlapírók.

A nő csak azért fut, hogy utána fussanak, s ha nem üldöződ, ő maga mindig, de mindig — visszatér.

A nő az élet csemegéje.

Az emberi teremtmény arra van kárhóztatva, hogy kövesse — ö sz t ö n é t.

Az érzelem őszintesége letörli a vétket.

Iszonyu érzés a szerelem, mely megsemmisít minden akaratot.

A lélek? Pusztá szó, az akarat, érzés és elme tényei összességének kifejezése. A gondolat? Az agyvelő erejének bizonyos ideg villamosság által létrehozott munkája. Az Isten? Hazugság!

A kormány egy végtelen polyp, mely csápjait mindenívé elnyujtja, mindent magához ragad, mindent mindent elfoglal és mindent elfojt.

A hála a jövő erénye.

Midőn az ember elvesztette husz éves korának illusiót, nem veszi komolyan sem a szinpadot, sem a színészeket.

Nincs természetlen ismeret, minden ismeret hasonlít ahoz, melyről a biblia szól: »Adám ismeré Évát és ez gyermeket szüle.»

Hit nélkül, ninosen hitel.

A ki legtöbbet gondolkodik, legrosszabbul emészt. És különben teljesen hasonló körülmények között az, a ki legkevésbé gondolkodik, legjobban emészt.

A hírlapíró a színészszel egy családból való; megvetik és irigylük őket. Ez embereknek van szellemük, és hozzájuk dörgölözve kevesb éri az ember magát nyers polgárnak. Nincs szép nő, a ki ne volna boldog e nagy hódító körében, és nincs államférfi ki néha-néha ne hízkelne e firkászoknak, ha csak szerényen még maga is be nem áll újságírónak.

A valódi hírlapírás mestersége ezen egy szabályon alapszik: igazat mondani, csakis igazat mondani és az igazat egészen megmondani.

A házasság olyan, mint a mandula, míg bele nem haraptunk, nem tudjuk, hogy valyon édes-e vagy keserű?

A nő hüsege olyan, mint az arabiai phönix madár, hogy van, azt mindenki tudja, de hol, azt — senki!

A nők véleménye szerint a férfiak valószínűleg ördögök, és mégis szívesen veszik, ha az ördög elviszi őket.

Bolondság kedvetlen kutyával vadászatra menni.

Az amerikaiak számításból igazmondók, és érdekből erényesek.

A Mandel Márton esődtömegehez tartozó ingóságok, ugymint lábas jóságok, gazdasági gépek s felszerelések árverése holnap azaz mártius 10-én csütörtökön délelőtt 9 órakor a Derecske alatt fekvő Morgó-tanyán okvetlenül megfog kezdetni s tartatni. Felhívjuk erre a debreczeni gazdaközönség figyelmét is, megjegyezvén hogy az ökrök és egyébébb tárgyak páronként is kitétetnek illetve kisebb csoportokban is árverésre.

Irodalom és művészet.

Értesítés és felhívás. Mult évi szeptember hó elején előfizetési felhívást bocsátottunk ki. Magyarországi Ujabbkori Történelme (1820-tól 1886-ig. Irta: Höke Lajos) czimű munkára, azt ígérve, hogy az a jelen év első hónapjában megjelenik. Kétségtelenül beváltottuk volna szavunkat, ha a t. közönség e munkát olyan pártfogásban részesítette volna, mint azt megérdemelné; de, fájdalom, a mai napig sem jelentkezett (51) ötvenegynél több megrendelő és előfizető. Ilyen körülmények között egy huszonegy nyomtatott ivre terjedő munkát nagy anyagi veszteség nélkül kiadni lehetetlen. Meg egyszer a n. é. közönséghez fordulunk, kérve, hogy tömeges megrendelés által tegyék lehetővé a munka kiadását. Kaszinók, olvasó egyletek, társaskörök hasznos szolgálatot tesznek, ugy az irodalomnak, valamint saját könyvtárunknak e jeles munka megrendelése által. Az érdekes kort tárgyaló jeles munka előfizetési ára csak 1 frt 50 kr; tanító növénydekeknek és az »Iskolai Szemle» előfizetőinek 1 frt 20 kr. Megrendeléseket, előfizetéseket márczius hó végéig még elfogadunk s ha ez ideig nem jelentkeznek annyi megrendelő és előfizető, hogy a munka kiadása biztosítva legyen, az előfizetési pénzeket visszaküldjük s a megrendelőket kötelezettségük alól felmentjük. Az előfizetések és megrendelések Csurgóra (Somogy.) az »Iskolai Szemle» kiadó hivatalához küldendők. Csurgó (Somogy.) Adorján Miklós, az »Iskolai Szemle» szerk. kiadója.

A ki a saját bőrére alkuszik

— Embervásár a kapitányi hivatalban. — Nem tom, jó helyen járok-e? Ez az első kérdés, amikor a kapitányi hivatal aajtán beköszönt.

Ez a nagyon szokásos kérdés még nem volt oly sokat ígérő, mint aminővé a jelenet fejlődött, a mit a mulatságos legény csinált.

Komoly és nyugodt léptekkel járul a szagos, kinyaltan öltözködött legény a kapitány asztala elé. Ezüst gombokkal kipiptykézve a mellénye, a bajuszára meg kikenve vastagon a fekete kocsikenőcs.

Egyet sodorint a kulimászos bajszon és kérdi: Kapitány ur, itt veszik a testeket?

Mondanunk sem kell, hogy a kapitány szörnyű módon elcsudalkozott: tán rabszolga kereskedésnek nézi a rendőri irodát.

Miféle testeket? — Hát a mi ket a muzeumba kitémnek.

A jovialis kapitány akkor vette észre a dolgot. Az atyafi a saját bőrt hordta a vásárra, hogy eladja a muzeumnak.

El is mondta, hogy neki többen beszéltek: a kapitányi hivatal bőrtök vesz a muzeumnak. Ő hát előtt, hogy megalkudjék: mit érhet az ilyen napbarnított, jó, erős bőr, minő az övé?

A kapitány jó kedvű volt és tréfára vette a dolgot. Megtapogatta a legényt, aztán rá nézett: — Hát oszt hogy adja?

A legény végig nézett magán; elmosolyodott hiusággal telve és kimondta az utolsó árat: — Ötszáz forint.

— Az sok.

— Alább nem adom.

— No isten neki: hanem akkor mi djárt kell a bőre!

Mindjárt? Hogy most azonnal lehuzzák rólam?

De már akkor a kezében volt ujra az ajtó-kilincs.

Es még hangzott utána a nevetés, mikor csak visszadugja a fejét az ajtón: — Hát nem bánom: ha hatszázat adnak, mindjárt is lehuzzassák. Csak annyi időt adjanak, míg a pénzből csinálók magamnak egy kis jó napot.

Szöröl-szóra így történt ez Debreczenben 1892. márczius hó 9-én d. e. 10 órakor.

TÖRVÉNYSZÉK

Első bíróságaink fogyatékos ítélkezése. A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke körrendeletet intézett a felügyelete alatt álló törvényszékekhez és járásbíróságokhoz, melylyel az első folyamodású bíróságok ítélthoza-

tali körül tapasztalt sajnos felületességet kívánja orvosolni. Így figyelmezteti az illetőket, hogy a sommás szóbeli eljárás alá tartozó polgári perekben a bíró a felek között megkísérelt egyeztetés sikertelensége esetén a törvényrendelete ellenére nem szokta a tényállást tisztába hozni, homályosan marad előtte az ügy, mely fölött ítéletet kell hoznia s ha a felek szóbeli előadásai tisztába hoznak is a tényállást, annak csupán töredékei kerülnek a jegyzőkönyvbe, a felsőbb bíróság aztán eme töredékes és hézagos peranyagra van utalva. Ez pedig kizárja az igazságos ítélet hozatalát. A bírónak tehát szigoruan ügyelnie kell arra, hogy mindaz, a mi a ténykérdés tisztába hozatalára tartozik, jegyzőkönyvbe világosan, érthetően és szabatos fogalmazással felvétesse. Továbbá az elsőfolyamodású bíróságok némelyike felületes eljárást követ a tanukihallgatások körül is, a mennyiben a tanuk igenlő vallomását egyszerűen »igaz», »való» szavakkal veszi jegyzőkönyvbe akkor is, ha az több különönmű részből álló kérdőpontra vonatkozik is. Az ily kihallgatási jegyzőkönyv megbízhatlan bizonyítási anyagot szolgáltat a bíró kezébe s azonfejl a tanut a hamis tanuzás miatti való alá vonás veszélyének is kiteszi. Némely bíróság ítéleteinek szerkezete is sok kívánni valót hagy. Sok esetben ugyanis az ítélet rendelkezés része nem meríti ki a kereseti, vagy viszontkereseti kérelmet: a peres jogigénynek csak egy részét dönti el, más részére nézve azonban rendelkezést nem tartalmaz. A felsőbb bíróság nem hozhat ítéletet az olyan peres kérdés felett, a melyben nincs elsőbíróági határozat s ezért mindannyiszor kényyszerülve van az ily csonka ítélet megsemmisíteni s az eljáró bíróságot a kereseti s esetleg a viszontkereseti kérelemre is kiterjedő határozat hozatalára utasítani, mi által pedig a pernek végeldöntése sokszor hónapokra visszacsúszik.

A divat menyecskei.

Vannak vidékek, a hol a kisbirtokos gazdálkodó osztály asszonyai kezdenek megválni az ősi, nemzeti ruházoktól, kiöltöznek uriasan. A mely gazda kissé jobb módú jön, annak a házában már megjelenik a divat ördöge s addig legyezi vagy a férj, vagy a feleség hiúságát, a mig csak rá nem veszi a költséges »módizásra», a mi azután nem egyszer végromlását idézi elő az egész családnak.

Pedig manapság a gazdaember erszényét kár költséges ruházok kiadásokkal lapítani. A gazdálkodása amugy is csak akkor ér valamit, ha készpénzzel támogathatja. E nélkül az olaj nélkül megáll a kerekek forgása. — Egy sikertelen év és mindene elveszett.

A kisbirtokosoknak maguknak is oda kell állniok az eke szarvához, kaszát fogniok aratáskor, a nejeiknek pedig nem szabad elhagyniok a sárlót, mert másként a kisdéd birtokon nem fognak boldogulni. — Kisbirtokosoknál a paraszt ruha elválhatlan kelléke a józan gondolkodásnak.

Kinek, mi kifogása lehet hazánkban az öltözködés ellen? Nem szép-e az ő s nemzeti öltözet? Nem néznek-e jól ki abban dölczeg legényeink és kipirult arcu menyecskeink?

Nem is szolok a leányokról, a kik nem épen hóitón áll. Bizony elcsufítja magát az, — ki leveti magáról e tisztességes öltözetet s holmi idegen szabású, felesleges-e, midőn valaki szokatlanul, vagy esetlenül mozog a neki nem való mezben? Sokáig le fog az rini róla és észre fogja venni mindenki első pillanatra, a ki csak ránéz, hogy nem abban nevelődött fel.

Maholnap már a nemzeti viselet csak a parasztruhában él. — A kaputrokos osztály nem hord magyar ruhát. Főuraink diszmagyar öltözetét is csak ritkán látni. Legtöbbször ők is ünneplés alkalmakor, frakkban jelennek meg. Az idegen utazó, ki hazánkba jó néprajzi ismereteket szeretni magának, városainkból kénytelen falura menni, hogy eredeti magyaros öltözetű alakokat vehessen rajzójára alá.

A parasztruha tehát nem csupán a becsületes munka diszruhája, de egyttal hű tükre annak, hogy a ki azt hordja, — szívvvel lelekkel magyar.

A paraszt ruha földmives osztályunknál az okosság és takarékoság jelképe. Abban biztosabban lehet gazdagodni bármely más öltözetnél. Lehet valaki takarékos az uri mez alatt is, de a ki már egyszer megszokta valamihez a kényelmet, az egyebekben is válogatós marad. Nem megy neki többé a munka. Hiában erőlteti magát.

De hát még az asszonyok! A parasztruhájáról fölteszi mindenki s ritkán is csalódik benne, hogy jól tud sütni, főzni, kenyeret dagasztani, mosni, vasalni, varrni, baromfit tenyészteni és gazdasszonykodni.

A divatos uri ruhájáról azonban tapasztalunk kell, hogy az öltözte kedvéért, nehogy azt tönkre tegye, cselédet tart.

Szolgalón kezdi, majd szakácsné kell neki, végre szobaleányt is szegődöt.

Kényelme minden bizonyonyal nagyobb, de erszenyének a tartalma kétségkívül kisebb.

Aztán, ha az ilyen munkától elszakott asszony vagy leány olyan sorba jut ismét,

hogy magának kell dolgoznia, sohase fogy ki többé a doktorból, meg a patikából.

A czifra ruhás nő a kisbirtokos gazdálkodó háznál legtöbbször csak teher, a ház feneketlen hordója, melybe a férj hiába önti a jövedelmét. Nem tudja megfogni a garast, ömlik ki a kezéből a pénz.

A munka korában élünk. Dologtalanul csak kevésnek jut a szerencse, hogy élhessen. A munkássággal karöltve jár az egyszerűség.

A kisbirtokos, gazdálkodó osztályról szólam. Romlására vezet az, hogy asszonyainak megengedi magasabb állásukat utánozni a ruházkozásban. De tanulhat belőle a szegény vagyoni középosztály is, mert az már rég a főrangukat kezdi utánozni.

M. L.

Közgazdaság.

Oroszország mezőgazdasági hanyatlását számszerűleg tüntetik fel az alábbi adatok, melyek arra mutatnak, hogy a termés fokozatosan és jelentékeny mérvben csökken. — Az 1884-iki jó termést véve — mint 100 százalékosat — alapul az őszi vetésekre, az 1886-ikét pedig a nyáriakra nézve, ezt az eredményt találjuk:

Őszi vetések	Tavaszi vetések
1884 100%	1886 100%
1885 86	1887 77
1886 89	1888 79
1887 67	1889 74
1888 72	1890 44
1889 57	1891 32
1890 50	
1891 18	

Az 1888 óta állandón észlelhető hanyatlás azt mutatja, hogy a tavalyi rossz termés nem csupán az időjárás befolyásának tulajdonítható, hanem egyéb általános okoknak: az állatállomány apadásának, a talaj kimerülésének s az erdők esztelen kipusztításának.

Közbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Március 7.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli súlyban) 45.50—46.50. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg-súlyban) 44.—45.— 3. Fiatal nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) 49.—49.50 4. Fiatal közép (páronként 251—320 klg, súlyban) 48.—48.50 5. Fiatal könnyű (páronként 250 klg-ig terjedő súlyban) 46.—47.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) 46.—49.— 7. Közép (páronként 220—280 klg, súlyban) 45.—46.— 8. Könnyű (páronként 220 klg-ig terjedő súlyban) 45.50—46.50. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli súlyban) 45.—46.— 10. Közép (páronként 220—260 klg, súlyban) 44.50—45.50 11. Könnyű (páronként 220 klg-ig terjedő súlyban) 43.—45.— Sertés létszám: március 6 napján volt készlet 138 225 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizálni való sertés 15.— 17.—, malacz (4—11 hónapos korban) felbajtatott 2914 drb.

Budapesti gabonatözsde. Márcz.

8-án. Buza tavaszra 10.14 pénz 10.16 áru, őszre 9.23 pénz, 9.25 áru. — Tengeri 1892 máj.— jun. 5.28 pénz, 5.30 áru. Zab tavaszra 5.79 pénz, 5.80 áru, őszre — pénz, — áru. — Káposztarepeze aug.—szept. 13.35 pénz, 13.45 áru.

Szerkesztői üzenet.

* T. J. túlzott főparancsnok urak, helyben. — Többször kijelentettük már, hogy a pénzüzetek adományaira vonatkozó köszönet-nyilvánításokat (melyeknek száma több százra rugna) térszűke miatt nem közölhetjük. Így a túlzott-egylet köszönet-nyilvánítását is mellőznünk kell.

Segítség! — Okosabban tenné, ha ilyen rossz vers helyett egy pár frét adna az inségek javára!

Hökörönás bérczek. Rettenetes zöngemények!

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

(Szerkesztőség és kiadóhivatal, — hova **mindenfélre közlemény küldendő**, nagy-uj-utca 1702 sz.)

Árverelés megszüntetése.

A debreczeni csizmadia Árucarnok-szövetkezet építkezése folytán elárverezni szándékolt ócska épületre 1892. márcz. 12-ik napjára kitűzött árverés nem fog megtartatni, — mivel a nevezett ócska épület a vállalati egyezségbe az építetőknek átengedtetett; — miről a t. közönség ezennel értesítetik.

Pongó Lajos,

(100.) 1—1. elnök.

Uj posztó raktár!

Tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy az egész országban oly nagy hírnévként örvendő

Brassói posztókból

a közlő tavaszi idényre nagy választékú raktárt rendeztünk be s azokat a valódi tiszta gyapju minőségben igen **olcsón árusítjuk el**

SZABÓ LAJOS FIAI

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

Mintakkal kívánatra készséggel szolgálunk. (8.) 49.—

Birtokbérbeadás.

Nyiregyháza városától egy órányira az ugynevezett **Sima-pusztán fekvő 767 magyar holdat tevő tagozott birtok** Szent-Mihály napjától több évre haszonbérbe adandó.

Felvilágosítással szolgál **Dr. Dévay Ignác,** BUDAPEST, VI. Nagy-János-utca 2. szám.

(94.) 2—6.

Tudomásul!

Konyár községnek egy **már használt, de teljesen hibátlan, közép-nagysága**

tűzmentes pénzszekrényre

volna szüksége; — a netán eladni szándékozók, sziveskedjenek erről az előjáróságot — az eladási ár közlésével értesíteni.

(93.) 3—3.

Máriaczei Gyomorcsépek

nagyszerben hatnak gyomor bajknál, nékiüzhethetlen és ártalmatlan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, búzós lehelet, felújtság, savanyu felbőgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, székülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorroidáknál.

Említett bajknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerész

Budapest, Király utca 13 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczei gyomorcsépek** valódián kaphatók.

Debreczenben: Mihálovits István, Dr. Rotschnék Emil, Tamássy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön; — Ér-Mihályfalván: Mátray István; Diószegen: Vaday I. gyógy-43—13. szerész uraknál. 522.

„DEBRECZEN” NYOMDA-RÉSZV. TÁRSASÁG

NYOMDÁJA

(Nagy-uj-utca 1702. számú Konrád-házban.)

teljes uj berendezéssel,

elvállal mindennemű nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, báli- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket,

kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat

a legizlesebb kivitelben és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére czimezendők.

Uj vállalatunkat, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” és a „JOGI HETILAP” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába. **Hirdetések a „Debreczen” cz. lapban a legjutányosabb árakon eszközöltetnek.**

Bírósági nyomtatványok készletben vannak.